

10 найпоширеніших помилок при заповненні декларацій

На своєму офіційному веб-сайті Національне агентство з питань запобігання корупції розмістило 10 найпоширеніших помилок при заповненні декларацій.

1. Під час заповнення розділу 2.1 «Інформація про суб'єкта декларування» декларанти неправильно визначають, чи належить їхня посада до посад, пов'язаних з високим рівнем корупційних ризиків, згідно з переліком, затвердженим НАЗК.

При заповненні щорічної декларації декларант зазначає інформацію про займану посаду станом на 31.12.2018 , а також у полі «Чи належить ваша посада до посад, пов'язаних з високим рівнем корупційних ризиків, згідно з переліком, затвердженим НАЗК» ставить відмітку – «Так» або «Ні».

2. Не зазначають в розділі 3 «Об'єкти нерухомості» відомості щодо об'єктів нерухомості, які вони або члени їх сімей на будь-якому праві використовували для проживання або які є їх зареєстрованим місцем проживання.

При заповненні щорічної декларації декларант у розділі 2.1 зазначає інформацію про зареєстроване місце проживання та про місце фактичного проживання. Інколи ці місця не збігаються.

Унісши відомість про будь-який об'єкт у цьому розділі декларації, декларант повинен продублювати відомості про цей об'єкт у розділі 3.

Наприклад, якщо зареєстроване місце проживання особи знаходиться в помешканні, право власності на яке їй не належить, в декларації це помешкання необхідно зазначити у розділі 3, тип права – право користування у зв'язку з реєстрацією місця проживання.

Також у розділі 3 необхідно зазначити інформацію про об'єкти нерухомості, де фактично проживає суб'єкт декларування, бавить якщо такі об'єкти не належать на праві власності суб'єкту декларування. Тип права – проживання.

3. Не зазначають у розділах 3 «Об'єкти нерухомості» та 6 «Цінне рухоме майно – транспортні засоби» інформацію стосовно нерухомості та транспортних засобів: їх вартості, прав на об'єкт та дати його набуття, кадастрового номера, ідентифікаційного, реєстраційного номерів.

У розділі 3 суб'єкт декларування повинен задекларувати всі об'єкти нерухомості, що належать йому або члена його сім'ї на права власності, знаходяться у них в оренді чи іншому праві користування, незалежно від форми укладення правочину, внаслідок якого було набуто таке право. В розділі включаються такі об'єкти нерухомості: земельна ділянка, житловий будинок, квартира, офіс, садовий (дачний) будинок, гараж, інше.

4. Не зазначають у розділі 6 «Цінне рухоме майно» – транспортні засоби, які «відчужені» за довіреністю. Декларанти хибно вважають, що

видана довіреність на розпорядження майном від їх імені є відчуженням майна та свідчить про перехід права на це майно.

На запитання «Чи підлягають декларуванню транспортний засіб, який передано іншій особі на підставі довіреності з правом розпорядження?» НАЗК зазначає таке. Так, підлягає, оскільки видача довіреності не припиняє права власності особи на майно.

5. Не зазначають у розділі 9 «Юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або член його сім'ї» інформацію про відповідні юридичні особи. Декларанти помилково вважають, що зазначення таких юридичних осіб в розділ 8 «Корпоративні права» є достатнім.

Пункт 20 частини першої Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 № 1702-VII визначає, що кінцевий бенефіціарним власник (контролер) – це фізична особа, яка незалежно від формального володіння має можливість здійснювати вирішальний вплив на управління або господарську діяльність юридичної особи безпосередньо або через інших осіб, що здійснюється, зокрема, шляхом реалізації права володіння або користування всіма активами чи їх значною часткою, права вирішального впливу на формування складу, результати голосування, а також вчинення правочинів, які надають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції управління, або яка має можливість здійснювати вплив шляхом прямого або опосередкованого (через іншу фізичну чи юридичну особу) володіння однією особою самостійно або спільно з пов'язаними фізичними та/або юридичними особами часткою в юридичній особі у розмірі 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі.

При цьому кінцевим бенефіціарним власником (контролером) не може бути особа, яка має формальне право на 25 чи більше відсотків статутного капіталу або прав голосу в юридичній особі, але є агентом, номінальним утримувачем (номінальним власником) або є тільки посередником щодо такого права.

Згідно із роз'ясненнями НАЗК у розділі 8 «Корпоративні права» зазначаються всі корпоративні права, що належать суб'єкту декларування або члену його сім'ї на праві власності, крім тих, що вже були зазначені в розділі «Цінні папери» (наприклад, акції). Такими правами можуть бути частки (паї) у статутному (складеному) капіталі чи в будь-якому іншому еквіваленті статутного капіталу товариства, підприємства, організації, що зареєстровані в Україні або за кордоном, у тому числі пайові внески в кредитній спілці. Вартість корпоративних прав відображається у декларації у відсотковому та грошовому вираженні. У грошовому вираженні вартість зазначається станом на дату набуття прав або – якщо проводилася грошова оцінка таких прав і результати оцінки відомі суб'єкту декларування – відповідно до результатів такої оцінки.

Юридичні особи, кінцевим бенефіціарним власником (контролером) яких є суб'єкт декларування або члени його сім'ї.

6. Зазначають в розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» самого себе джерелом отриманого доходу.

У розділі 11 є поле «Джерело доходу». При кліканні мишкою на чорний трикутник цього поля випадає список «Суб'єкт декларування, інша фізична або юридична особа». В залежності від того, від якого джерела декларант отримував дохід, він має вибрати із списку відповідне джерело доходу.

Якщо заробітна плата від державного органу, то декларант вибирає із списку «Інша фізична або юридична особа» «Юридична особа, зареєстрована в Україні», у полі «Найменування» зазначається назва державного органу, який виплачував декларанту заробітну плату, потім у відповідному полі зазначається код цього органу в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських організацій.

7. Не зазначають в розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» суми отриманих кредитів. Суб'єкти декларування хибно вважають, що зазначення кредиту в розділі 13 «Фінансові зобов'язання» є достатнім.

В Роз'ясненнях НАЗК зазначено, що кошти, які були фактично отримані за кредитом (позикою) у звітному періоді незалежно від суми зобов'язання, слід зазначити у розділі декларації «Доходи, у тому числі подарунки» як «Інший дохід». Згідно з підпунктом 14.1.54 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України від 02.12.2010 № 2755-VI дохід, отриманий резидентами або нерезидентами, у тому числі від будь-яких видів їх діяльності на території України (включаючи виплату (нарахування) винагороди іноземними роботодавцями), її континентальному шельфі, у виключній (морській) економічній зоні, у тому числі, але не виключно, доходи у вигляді, зокрема, процентів, дивідендів, роялті та будь-яких інших пасивних (інвестиційних) доходів, сплачених резидентами України.

8. Не зазначають загальний розмір фінансового зобов'язання у розділі 13 «Фінансові зобов'язання».

У розділі 13 «Фінансові зобов'язання» суб'єкт декларування повинен задекларувати: отримані кредити, отримані позики, зобов'язання за договорами лізингу, розмір сплачених коштів в рахунок основної суми позики (кредиту) та процентів за позикою (кредитом), зобов'язання за договором страхування та недержавного пенсійного забезпечення, кошти, позичені суб'єкту декларування або члену його сім'ї іншими особами, несплачені податкові зобов'язання, інше.

Інформація зазначається, лише якщо розмір зобов'язання перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб (на 1 січня звітного року для 2018 року такий розмір складав 88100 грн.).

Якщо розмір зобов'язання не перевищує цієї суми, зазначається лише загальний розмір такого фінансового зобов'язання.

9. Не зазначають у розділі 14 «Видатки та правочини суб'єкта декларування» правочини, вчинені суб'єктом декларування у звітному періоді, або зазначають правочини, які вчинені членами сім'ї, тобто «зайву» інформацію.

Формою декларації передбачено, що суб'єкт декларування повинен задекларувати: видатки та правочини, вчинені у звітному періоді, на підставі яких у суб'єкта декларування виникає або припиняється право власності, володіння чи користування, у тому числі спільної власності, на нерухоме або рухоме майно, нематеріальні та інші активи, а також виникають фінансові зобов'язання, які зазначені у розділах 3-12 цієї декларації.

Відомості про видатки та правочини зазначаються лише у разі, якщо розмір відповідного видатку (вартість предмету правочину) перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року.

10. Зазначають об'єкт, відчужений у звітному періоді, як наявний на кінець такого періоду.

Відповідно до вимог Форми декларації осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, суб'єкт декларування повинен задекларувати усі об'єкти нерухомості незалежно від їх вартості, що належать йому на праві власності, знаходяться у нього на праві оренди чи іншого права користування станом на останній день звітного року. Якщо об'єкт станом на 31 грудня звітного року був відсутній, то відомості про нього у декларації не зазначаються.

Згадка про відчужений об'єкт у декларації має бути у розділі 11 «Доходи, у тому числі подарунки» як дохід від відчуження (якщо такий дохід був), а також у розділі 4 «Видатки та правочини», якщо вартість предмету правочину перевищує 50 прожиткових мінімумів, встановлених для працездатних осіб на 1 січня звітного року.
